

Sprawozdanie z działalności KUKI S.A.
w zakresie ubezpieczeń gwarantowanych
przez Skarb Państwa w 2023 r.

Spis treści

1	Podstawy prawne dotyczące ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa	2
2	Ubezpieczenia od ryzyka nierynkowego	3
3	Ubezpieczenia i gwarancje ubezpieczeniowe – dotyczące okresu kredytu 2 i więcej lat.....	4
4	Pozostałe gwarancje ubezpieczeniowe	6
5	Łączne zobowiązania KUKE oraz wykorzystanie limitu określonego w ustawie budżetowej.....	8
6	Działalność międzynarodowa	9
7	Rozwój produktów ubezpieczeniowych	12

Podstawy prawne dotyczące ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz.U. z 2020 r., poz. 1135, Dz.U. z 2023 r. poz. 1859, dalej jako „ustawa”) powierzyła Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna (dalej zamiennie jako „KUKE”, „Spółka”, „Korporacja”) prowadzenie w imieniu własnym działalności w zakresie ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa. Ponadto, w art. 5a ustawy wskazano, iż ustawa budżetowa będzie określała co roku limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania KUKE z tytułu ubezpieczeń gwarantowanych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu pożyczek udzielanych KUKE z budżetu państwa.

W dniu 13 lipca 2023 r. znowelizowano ustawę, wprowadzając do niej rozwiązania, które :

- poszerzają możliwości elastycznego działania KUKE w nadzwyczajnych warunkach gospodarczych (takich jak: pandemia, wojna w Ukrainie) w celu zapewnienia jeszcze skuteczniejszej pomocy krajowym przedsiębiorcom (głównie eksporterom),
- włączają KUKE w proces transformacji klimatycznej.

Nowe rozwiązania to:

- możliwość reasekuracji innych ubezpieczycieli w przypadku, gdy z uwagi na ponadprzeciętne ryzyko lub brak możliwości uzyskania reasekuracji na rynku komercyjnym, rynek ubezpieczeniowy nie będzie w stanie zapewnić podmiotom gospodarczym ochrony ubezpieczeniowej. Dotyczyć to będzie głównie reasekuracji ryzyk transportowych komercyjnym zakładom ubezpieczeń, dzięki którym polscy przedsiębiorcy będą mogli realizować transport na Ukrainę i uczestniczyć w procesie odbudowy tego kraju,
- możliwość oferowania ubezpieczenia zwrotu zaliczki zapłaconej przez polską firmę na poczet dostawy importowej

z kraju o ryzyku nierynkowym (aktualnie 160 państw, tzw. emerging markets),

- możliwość objęcia ubezpieczeniem, na równi z przedsiębiorcami polskimi, polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych,
- możliwość wsparcia projektów z zakresu transformacji klimatycznej realizowanych na terytorium Polski. Wdrażana transformacja wymaga przeprowadzenia projektów inwestycyjnych na ogromną skalę i zmobilizowania ich finansowania ze strony inwestorów oraz banków - zakłada się, że kluczową rolę może odegrać KUKE jako podmiot z dużym doświadczeniem w zakresie ubezpieczania projektów inwestycyjnych, a jednocześnie posiadający niezbędne instrumenty.

W ustawie budżetowej na 2023 rok ustalono łączny limit w wysokości 30 000 000 tys. zł, którego nie mogły przekroczyć łączne zobowiązania KUKE z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych (pojęcia użyte w ustawie do nowelizacji z 13 lipca 2023 r.), a także upoważniono Ministra Finansów do udzielania KUKE pożyczek ze środków budżetu państwa na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczeń eksportowych oraz kwot gwarancji ubezpieczeniowych - do 1 483 000 tys. zł.

Ubezpieczenia od ryzyka nierynkowego

W zakresie ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat, w 2023 roku do KUKE wpłynęło 367 wniosków o ubezpieczenie. Wobec 2022 roku, liczba wniosków wzrosła o 32,0%.

W 2023 r. podpisano 121 polis, w tym 119 polis obrotowych oraz 2 polisy indywidualne. Liczba polis podpisanych wzrosła rok do roku o 24,7%. Na 31.12.2023 r. czynne były 992 polisy, o 10,8% więcej niż na 31.12.2022 r.

W 2023 roku łączna wartość ubezpieczonego obrotu wyniosła **3.707,60 mln zł**, była o 17,4% wyższa niż w roku 2022. Polisy obrotowe stanowiły 99,90% ubezpieczonych przez KUKE należności (3.704,06 mln zł), polisy indywidualne pozostałe 0,10% (3,53 mln zł).

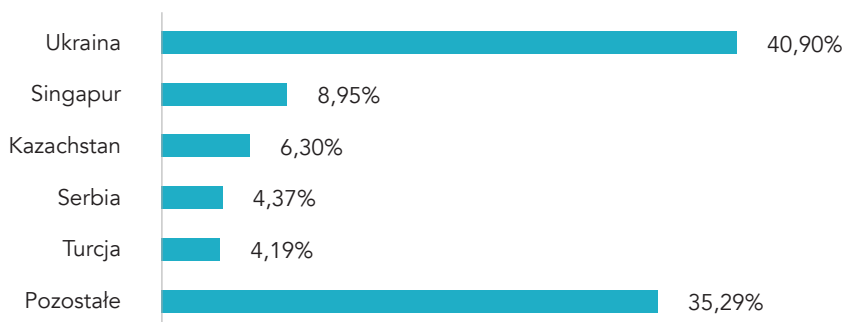
W strukturze geograficznej ubezpieczeń od ryzyka nierynkowego najwyższy udział miały należności przysługujące polskim

eksporterom od kontrahentów z Ukrainy (40,9%), Singapuru (8,9%) i Kazachstanu (6,3%).

Najwyższy w ujęciu wartościowym wzrost wartości ubezpieczonych obrotów odnotowano z dłużnikami z Ukrainy (z 815,33 mln zł w 2022 r. do 1.516,52 mln zł w 2023 r., wzrost r/r o 86,0%) oraz Singapuru (z 168,89 mln zł w 2022 r. do 331,73 mln zł w 2023 r., wzrost r/r o 96,4%).

Jednocześnie, najwyższy spadek r/r ww. pozycji dotyczył kontrahentów z Białorusi (z 255,07 mln zł w 2022 r. do 52,41 mln zł w 2023 r., spadek r/r o 79,5%) oraz Rosji (z 196,19 mln zł w 2022 r. do 0,00 mln zł w 2023 r., spadek r/r o 100,0%), co wiązało się z wstrzymaniem przez KUKE od przyznawania nowych limitów kredytowych dla kontrahentów z Białorusi (uznanie jej za państwo wspierające Rosję w agresji na Ukrainę) oraz z anulowaniem przez KUKE limitów kredytowych na kontrahentów z Rosji (nałożenie przez UE sankcji).

Struktura geograficzna obrotów objętych ubezpieczeniem od ryzyka nierynkowego w 2023 r.:

Ubezpieczenia i gwarancje ubezpieczeniowe – dotyczące okresu kredytu 2 i więcej lat

Wartość udzielonej w 2023 r. ochrony ubezpieczeniowej z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła 3.165,25 mln zł (zmiana r/r o 2,2%).

Liczba nowych umów ubezpieczenia/gwarancji, czynnych umów ubezpieczenia/gwarancji i suma ubezpieczenia/gwarancyjna w zakresie ubezpieczeń i gwarancji ubezpieczeniowych dot. okresu kredytu 2 i więcej lat w latach 2022-2023:

Liczba zawartych polis i udzielonych gwarancji (23), w porównaniu do okresu sprzed roku wzrosła o 109,1%, a liczba czynnych polis i gwarancji na 31.12.2023 r. (82) o 28,1%.

Struktura geograficzna umów ubezpieczenia i gwarancji

dot. okresu kredytu 2 i więcej lat zawartych w 2023 r.

Kraj dłużnika	Liczba	Wartość (w mln zł)	Udział (%)
Polska	19	1 570,58	49,62%
Turcja	1	1 518,49	47,97%
Wielka Brytania	1	50,90	1,61%
Wybrzeże Kości Słoniowej	1	15,87	0,50%
Niemcy	1	9,41	0,30%
RAZEM	23	3 165,25	100,00%

Różnice w sumach kontrolnych wynikają z zaokrągleń

Struktura branżowa umów ubezpieczenia i gwarancji

dot. okresu kredytu 2 i więcej lat złożonych w 2023 r.

Branża	Liczba	Wartość (w mln zł)	Udział (%)
Usługi budowlane	3	1 772,21	55,99%
Nieokreślona	10	614,76	19,43%
Maszyny dla przemysłu spożywczego	5	431,87	13,64%
Maszyny i urządzenia energetyczne	1	260,33	8,22%
Statki	1	40,57	1,28%
Inne maszyny przemysłowe	1	16,47	0,52%
Środki transportu	1	15,87	0,50%
Maszyny i urządzenia rolnicze	1	13,17	0,42%
RAZEM	23	3 165,25	100,00%

Różnice w sumach kontrolnych wynikają z zaokrągleń

Składka przypisana z tytułu ubezpieczeń dot. okresu kredytu 2 i więcej lat w 2023 roku wyniosła 122,43 mln zł. Na wartość tę złożyły się przychody ze składek pochodzące z umów ubezpieczeń zawartych w okresie sprawozdawczym o łącznej wartości 141,77 mln zł (w tym przede wszystkim z tytułu umowy o największej jednostkowej wartości przeznaczonej na finansowanie kontraktu eksportowego, na budowę linii kolejowej w Turcji w kwocie 137,93 mln zł), a także zwroty składek, dokonane w związku z wystawieniem rachunków korygujących do umów z lat poprzednich, w łącznej wysokości -19,34 mln zł. Dodatkowo, składka przypisana z gwarancji dla inwestycji krajowych generujących eksport wyniosła 35,15 mln zł. Łączne przychody ze składki przypisanej z ubezpieczeń i gwarancji dot. okresu kredytu 2 i więcej lat w 2023 roku zamknęły się w kwocie **157,58 mln zł**, były o 42,8% niższe niż w roku 2022.

Wartość składki zainkasowanej z ww. ubezpieczeń i gwarancji ubezpieczeniowych w 2023 r. wyniosła **217,81 mln zł**, była o 11,9% niższa niż przed rokiem (247,29 mln zł). Wysoka kwota tej pozycji wynikała przede wszystkim z zainkasowania składki ubezpieczeniowej z tytułu zawartej w 2023 roku umowy o największej jednostkowej wartości przeznaczonej na finansowanie kontraktu eksportowego na budowę linii kolejowej w Turcji w kwocie 137,93 mln zł. Inkaso składki z tytułu gwarancji dla

inwestycji krajowych generujących eksport w analizowanym okresie wyniosło 32,93 mln zł.

W 2023 roku z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń i gwarancji ubezpieczeniowych z okresem spłaty 2 i więcej lat, wypłacono 6 odszkodowań na łączną wartość **60,47 mln zł**.

W stosunku do 2022 roku wartość wypłaconych odszkodowań wzrosła o 575,7%.

W roku 2023 prowadzone było postępowanie regresowe w ramach ubezpieczeń z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat w odniesieniu do 17 spraw o łącznej wartości wypłaconych odszkodowań 501,82 mln zł. Przy czym wg stanu na 31.12.2023 r. prowadzone było postępowanie regresowe w ramach ubezpieczeń z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat w odniesieniu do 16 spraw o wartości wypłaconego odszkodowania 112,19 mln zł.

W wyniku ww. działań przychody z tytułu uzyskanych regresów w 2023 r. wyniosły **11,32 mln zł**.

W stosunku do 2022 roku wartość otrzymanych regresów spadła o 25,9%.

Pozostałe gwarancje ubezpieczeniowe

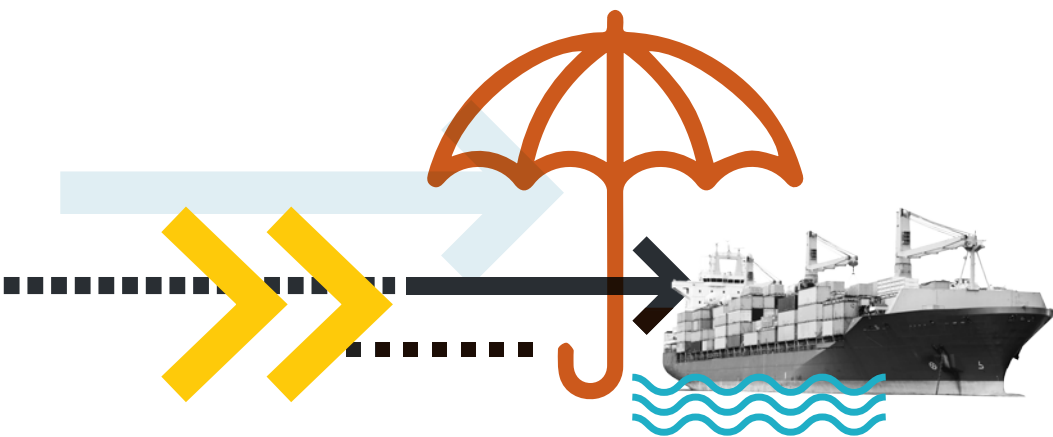
W 2023 r. KUKE udzieliła 332 pozostałych gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych o wartości **1.455,42 mln zł**. W porównaniu do roku 2022, zanotowano

spadek zarówno liczby (o 1,8%), jak i wartości udzielonych gwarancji (o 66,5%).

Gwarancje udzielone w 2023 r. w podziale na gwarancje kontraktowe, gwarancje spłaty kredytu oraz gwarancje ubezpieczeniowe zapłaty należności związane z akredytywami

Rodzaje gwarancji	Liczba	Wartość (w mln zł)	Udział (%)
Gwarancje kontraktowe	158	428,33	29,43%
Gwarancji spłaty kredytu	116	799,25	54,92%
Gwarancje ubezpieczeniowe zapłaty należności związane z akredytywami	58	227,84	15,65%
RAZEM	332	1 455,42	100,00%

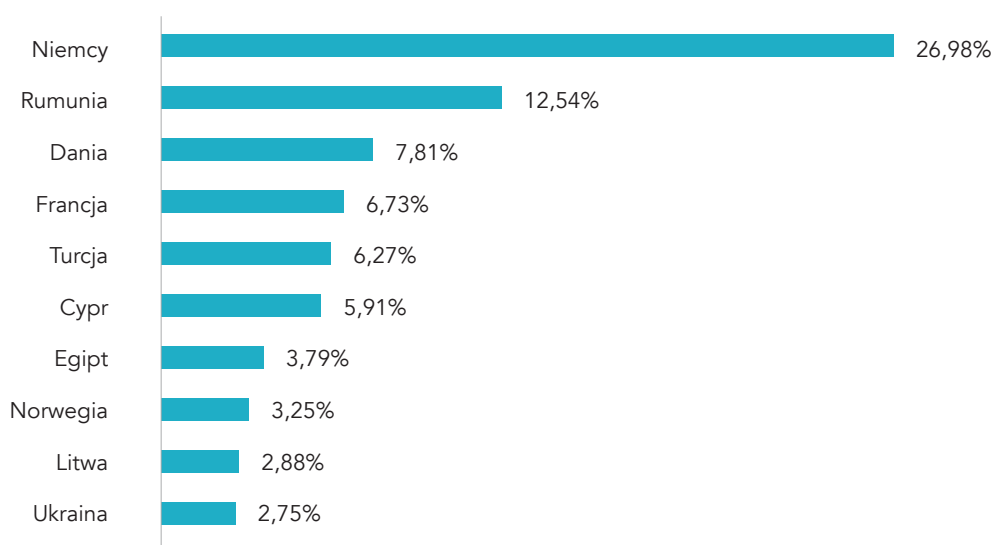
Różnice w sumach kontrolnych wynikają z zaokrągleń

Na 31.12.2023 r. pozostawało czynnych 408 gwarancji, co stanowiło zmianę r/r o -20,2%.

W ramach programu rządowego realizowanego we współpracy z BGK udzielono 49 gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty należności związanych z akredytywami o wartości 127,67 mln zł.

Struktura geograficzna gwarancji udzielonych w 2023 r.

Wynagrodzenie z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych w 2023 r. oraz z przedłużenia terminów ważności gwarancji udzielonych w latach poprzednich wyniosło **38,59 mln zł**, było o 26,1% niższe niż w roku 2022 (52,23 mln zł).

Wartość wynagrodzenia zainkasowanego z ww. gwarancji w 2023 r. zamknęła się w kwocie **38,04 mln zł**, była o 27,6% niższa niż przed rokiem (52,52 mln zł).

W roku sprawozdawczym dokonano 32 wypłat o wartości **16,46 mln zł**.

W stosunku do 2022 roku wartość wypłat wzrosła o 5,5%.

Łączne zobowiązania KUKE oraz wykorzystanie limitu określonego w ustawie budżetowej

W ustawie budżetowej na 2023 rok ustalono limit w wysokości 30.000 mln zł, którego nie mogły przekroczyć łączne zobowiązania KUKE z tytułu ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa (w porównaniu do 19.000 mln zł w 2022 roku).

Wg stanu na 31.12.2023 r. wykorzystanie ww. limitu (liczonego zgodnie z uchwałą nr 17/2021 Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych z dnia 6 września 2021 r., w sprawie szczegółowych zasad działalności KUKE w zakresie sposobu ustalania procentowego wskaźnika wykorzystania, określonego w ustawie budżetowej, limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania z tytułu gwarantowanych

przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych), wyniosło **22.600,20** mln zł, tj. **75,33%**, w tym:

- 2.034,51 mln zł, tj. 6,78% w zakresie ubezpieczeń od ryzyka nierynkowego;
- 12.512,40 mln zł, tj. 41,71% w zakresie ubezpieczeń i gwarancji ubezpieczeniowych dot. okresu kredytu 2 i więcej lat;
- 8.053,30 mln zł, tj. 26,84% w zakresie pozostałych gwarancji ubezpieczeniowych.

Wartość zobowiązań KUKE z tytułu ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa na dzień sprawozdawczy w stosunku do zanotowanej przed rokiem wzrosła o 30,00%.

Działalność międzynarodowa

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

Podobnie jak w poprzednich latach, KUKE współuczestniczyła (wraz z Ministerstwem Finansów) w pracach nad bieżącą modyfikacją tekstu *Konsensusu OECD*¹, prowadzonych w Grupie Uczestników *Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych*. Przedmiotem stale dokonywanego przeglądu dokumentu, którego istota sprowadza się do zapewnienia równych warunków finansowania oraz uczciwej konkurencji pomiędzy eksporterami, jest uwzględnienie aktualnych standardów technicznych, potrzeb i specyfiki poszczególnych sektorów oraz decyzji politycznych i gospodarczych. Mając na uwadze powyższe, w lipcu 2023 roku weszły w życie nowe zasady dotyczące komercyjnej stopy procentowej (CIRR), wydłużenia maksymalnych okresów spłaty, obniżenia minimalnych stawek ubezpieczeniowych przy dłuższych okresach spłaty oraz wprowadzenia dodatkowej elastyczności w odniesieniu do profilu spłat kredytu. Wprowadzono także bardziej preferencyjne warunki dla projektów znacząco przyczyniających się do łagodzenia zmian klimatu i zielonej transformacji.

Tymczasowe elastyczne wymagania dot. minimalnej 5% wysokości zaliczki przy transakcjach skierowanych do publicznych nabywców z krajów kategorii II obowiązywały do 4 listopada 2023 roku. Wraz z ich wygaśnięciem powrócono do wcześniejszych zasad, czyli 15% zaliczki oraz limitu maksymalnego oficjalnego wsparcia ustalonego na 85% wartości kontraktu eksportowego. Natomiast od 14 grudnia 2023 roku wprowadzono możliwość obniżania wymogu minimalnej wysokości zaliczki do 5% w przypadku transakcji z nabywcami publicznymi z państw kategorii II o klasyfikacji ryzyka kraju wynoszącej 5, 6 lub 7.

Przedstawiciele KUKE, podobnie jak w minionych latach, uczestniczyli w pracach grupy Praktyków ds. *Rekomendacji Rady OECD w sprawie Wspólnego Podejścia przy analizie środowiskowej i społecznej w kontekście Oficjalnie Wspieranych Kredytów*, którzy regularnie wymieniają się doświadczeniami i informacjami nt. zagadnień społeczno-środowiskowych. Podczas ubiegłorocznych spotkań eksperci kontynuowali rozmowy o krajowych politykach środowiskowych, prawach człowieka, zmianach klimatu, zaadresowaniu ryzyk środowiskowych w analizie ryzyka finansowego oraz różnorodności biologicznej.

Natomiast na forum Grupy Roboczej ds. Kredytów Eksportowych i Gwarancji Kredytowych (ECG OECD) kontynuowano prace związane z przeglądem ww. Wspólnego Podejścia oraz Rekomendacji Rady w sprawie zrównoważonego kredytowania a także implementacją praktyk w zakresie walki z korupcją (Rekomendacja w sprawie przekupstwa w oficjalnie wspieranych kredytach eksportowych).

Tradycyjnie, w czwartym kwartale, zorganizowano coroczne konsultacje z przedstawicielami organizacji społeczeństwa obywatelskiego (organizacji pozarządowych i stowarzyszeń branżowych), agencji kredytów eksportowych, ekspertów państw członkowskich ECG i sygnatariuszy *Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych*. Wydarzenie było okazją do podsumowania aktualnych prac na forum OECD, a także omówienia kolejnych wyzwań w sferze publicznego wsparcia eksportu, w szczególności w kontekście walki ze zmianami klimatu oraz wspierania zrównoważonego rozwoju.

Unia Europejska

W kwietniu 2023 roku został opublikowany raport poświęcony europejskiej strategii w zakresie kredytów eksportowych

¹ Tytuł *Konsensusu OECD* stosuje się zamiennie z *Porozumieniem w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych*.

(*Feasibility study on an EU strategy on export credits*)². Badanie zostało przeprowadzone przez konsultanta zewnętrznego na zlecenie Komisji Europejskiej. W oparciu o dokonaną analizę potrzeb unijnych eksporterów oraz narodowych systemów wsparcia eksportu i instrumentów dostępnych na szczeblu wspólnotowym, sformułowane zostały zalecenia i wskazane potencjalne mechanizmy realizacji strategii UE. W tym duchu zainicjowano prace nad koordynacją między różnymi instytucjami i instrumentami finansowania zewnętrznego dostępnego w państwach członkowskich oraz dostarczanego przez instytucje UE. Omówiono również doświadczenie i rolę krajowych agencji kredytów eksportowych w mobilizowaniu kapitału prywatnego oraz udział agencji w pomyślnym wdrożeniu strategii EU Global Gateway i realizacji projektów pilotażowych.

Jednocześnie kontynuowano prace nad opracowaniem mechanizmów gwarancyjnych, których celem jest złagodzenie gospodarczych skutków wojny na Ukrainie oraz podjęto szereg działań, które mają umożliwić udział europejskich eksporterów i agencji kredytów eksportowych w powojennej obudowie kraju.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE implementowało Konsensus OECD do unijnego *acquis communautaire* oraz nałożyło na państwa członkowskie obowiązek sprawozdawczy z działalności w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Wypełniając powyższe zobowiązanie państwa członkowskie, po raz kolejny, przekazały stosowne informacje odnośnie ubezpieczeń o okresie spłaty 2 i więcej lat.

Unia Berneńska

KUKE brała udział w pracach Unii Berneńskiej, której głównym zadaniem jest promowanie najwyższych międzynarodowych

standardów ubezpieczeń kredytów eksportowych oraz wzmacnianie działań prywatnych i publicznych agencji w zakresie wspierania narodowego eksportu oraz globalnej gospodarki a także ułatwianie ubezpieczycielom nawiązywania kontaktów, wymiany doświadczeń i wiedzy. Agenda ubiegłorocznych spotkań plenarnych i warsztatów zdominowana była przez tematykę związaną z szeroko pojętą transformacją, wyzwaniem klimatycznymi, odbudową powojennej Ukrainy, reasekuracją, odszkodowaniami i windykacją, produktami dedykowanymi MŚP, transakcjami *project finance*, aktualnymi trendami rynkowymi oraz sytuacją w handlu międzynarodowym. Obradom Komitetu ds. ubezpieczeń krótkoterminowych, od stycznia 2023 roku, przewodniczy Katarzyna Kowalska, Wiceprezes Zarządu KUKE.

Współpraca dwustronna

W połowie 2023 roku odbyły się warsztaty z chorwackim odpowiednikiem KUKE - HBOR (Hrvatska Banka za Obnovu i Razvitak), podczas których zaprezentowano rozwiązania KUKE oferowane zarówno klientom krajowym, jak i międzynarodowym, sposoby windykacji należności, czy reasekuracji.

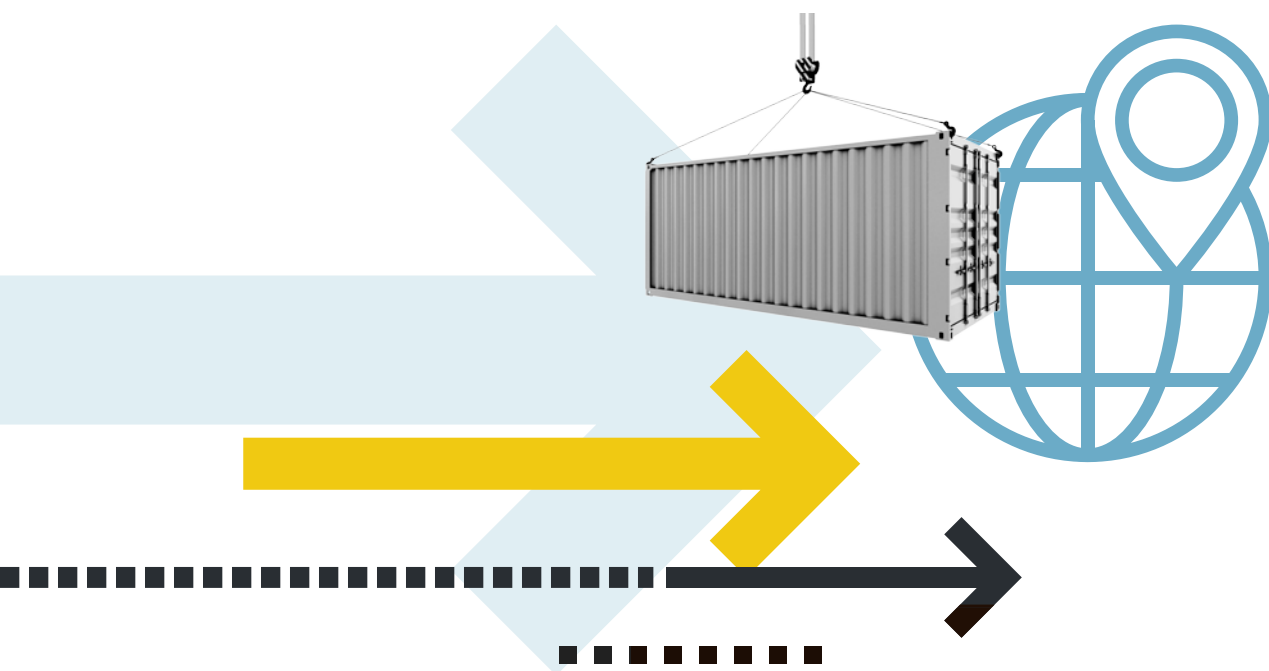
Podczas corocznej konferencji w ramach Unii Berneńskiej zorganizowanej w Brukseli podpisano Porozumienie o Współpracy z greckim odpowiednikiem (ECG, Export Credit Greece). W maju 2023 r. w czasie oficjalnej wizyty rządu Japonii została także podpisana Umowa o Współpracy z NEXI (Nippon Export and Investment Insurance Japan). Pod koniec 2023 r. KUKE wynegocjowała Umowę o Współpracy z organizacją wspierającą eksport w krajach zatoki perskiej - Dhaman z siedzibą w Kuwejcie. Jej oficjalne podpisanie, z powodu konfliktu w Palestynie, zostało przełożone na 2024 rok.

KUKE liczy, że wszystkie Umowy o Współpracy przełożą się na zaangażowanie firm z tych krajów do inwestycji w Polsce, i jednocześnie umożliwią włączenie się polskich firm w globalne łańcuchy dostaw. Dzięki współpracy z podmiotami zlokalizowanymi w powyższych krajach, KUKE udaje się wdrożyć polskie firmy poprzez projekt Shop in Poland do współpracy z generalnymi wykonawcami z szeregu krajów - głównie z Turcji, Hiszpanii i Dubaju. Również poprzez ten projekt, KUKE

2 <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4aa-03d2a-08cc-11ee-b12e-01aa75ed71a1>.

zachęca rodzime firmy do otwarcia się na współpracę międzynarodową w projektach infrastrukturalnych realizowanych głównie w Afryce, ale z możliwościami obejmującymi praktycznie cały świat. W tym celu Korporacja aktywnie stara się znaleźć projekty uczestnicząc w różnego typu konferencjach i sympozjach organizowanych w Polsce w ramach bilateralnych Izb Gospodarczych (przykładowo Polska-Egipska Izba Gospodarcza) lub współpracując z MSZ, jak i za granicą, uczestnicząc jako prelegenci w konferencjach w ramach konferencji TXF, GTR, ExCred, Unia Berneńska.

2023 rok stał pod znakiem zaangażowania KUKU w projekt odbudowy Ukrainy. KUKU uczestniczyła w wielu wydarzeniach związanych z tym tematem zarówno w Polsce, jak i zagranicą. Przeszkolono przedstawiciela ukraińskiego ECA w ramach produktów oferowanych przez KUKU. Korporacja brała udział w promocji zaangażowania polskich firm w odbudowę Ukrainy na targach w Poznaniu i podczas Ekonomicznego Kongresu Gospodarczego w Katowicach, czy biorąc aktywny udział w sympozjach organizowanych przez Polsko-Ukraińską Izbę Gospodarczą.

Rozwój produktów ubezpieczeniowych

W 2023 r. kontynuowany był rozwój nowego systemu wsparcia eksportu ogłoszonego w marcu 2021 roku. Prowadzona była w dalszym ciągu kampania informacyjna i szkoleniowa, w tym miało miejsce szereg konferencji, webinarów i indywidualnych spotkań na temat nowego systemu wsparcia eksportu, skierowana do obecnych i potencjalnych klientów: przedsiębiorców krajowych, inwestorów zagranicznych, banków i instytucji finansowych.

Podobnie jak w roku poprzednim, prowadzona przez KUKE akcja informacyjno-szkoleniowa dotycząca nowego systemu wsparcia eksportu przyniosła wymierne skutki w roku 2023, tj. m.in.:

- w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych kredytów przeznaczonych na finansowanie inwestycji krajowych generujących eksport:
 - KUKE zawarła umowy ramowe lub podjęła przygotowania do zawarcia takich umów z kolejnymi bankami/instytucjami finansowymi polskimi i zagranicznymi,
 - rok 2023 zaowocował wystawieniem przez KUKE kolejnych gwarancji, przy czym w porównaniu z poprzednim rokiem znacząco zwiększeniu uległa zarówno ich liczba jak i wartość,
 - prowadzone są prace nad kolejnymi kilkunastoma transakcjami w tym zakresie,
- w zakresie ubezpieczeń kredytów udzielanych na finansowanie inwestycji bezpośrednich za granicą:
 - po zawarciu pierwszej umowy ubezpieczenia w 2022 roku, w roku 2023 zostały zawarte dwie kolejne umowy dotyczące kredytów na inwestycje w Hiszpanii i Meksyku, jak również podjęta została decyzja o ubezpieczeniu kredytu na finansowanie inwestycji w Chinach,

- prowadzone są prace nad kilkoma kolejnymi transakcjami w tym zakresie.

Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia nabyte w trakcie wdrażania nowego systemu wsparcia eksportu, w 2023 roku Zarząd KUKE przyjął modyfikacje zasad produktu wprowadzonego Uchwałą Zarządu KUKE Nr 162/IN/P/2020 z dnia 30.12.2020 r. w sprawie szczegółowych zasad działalności KUKE w zakresie gwarantowanych przez Skarb Państwa płatniczych gwarancji ubezpieczeniowych kredytów przeznaczonych na finansowanie inwestycji krajowych generujących eksport.

Jednocześnie, dzięki nowym możliwościom, które pojawiły się po wejściu w życie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, w 2023 roku Zarząd KUKE przyjął uchwały zakładające wprowadzenie do oferty KUKE nowego produktu, którego celem jest umożliwienie polskim przedsiębiorcom dokonywania inwestycji krajowych związanych z transformacją energetyczną, poprzez ułatwienie dostępu do kredytów inwestycyjnych w wyniku udzielania przez KUKE gwarancji spłaty tych kredytów jednostkom finansującym. Aktualnie projekt ww. nowego produktu gwarancyjnego znajduje się na etapie konsultacji w Komisji Europejskiej.

W 2023 roku miała miejsce modernizacja płatniczych gwarancji ubezpieczeniowych związanych z eksportem. Wprowadzone zmiany wynikały z doświadczeń nabytych w relacjach z klientami w trakcie ponad dwuletniego funkcjonowania tej gamy produktowej i miały na celu wprowadzenie nowych możliwości w ramach już istniejących rozwiązań gwarancyjnych, jak również doprecyzowanie niektórych już istniejących zasad. Wśród zmian znalazła się m.in. możliwość udzielenia gwarancji w ramach jed-

nej umowy generalnej dla firm powiązanych i funkcjonujących w ramach grupy i określono zasady ustalania stawki minimalnej dla tego typu rozwiązań. Dookreślone zostały także przykładowe formy instrumentów i rozwiązań, których mogą dotyczyć oferowane gwarancje.

Mając na uwadze rozwiązania zawarte w ustawie z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw wprowadzające możliwość wspierania przez KUKE umów lub inwestycji realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, umożliwiających rozpoczynanie, kontynuowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej wnoszącej istotny wkład

Polisa bez Granic, Polisa Bezpieczny Kontrakt

W związku z nadal trwającą wojną w Ukrainie, KUKE w 2023 r. kontynuowała program ochrony ubezpieczeniowej należności kontrahentów z tego kraju. Ochrona ta jest oferowana eksporterom w ramach produktu strategicznego Polisa bez Granic. Zgodnie z uchwałą KPUE z czerwca 2022 r. przeznaczono na ten cel 500 mln zł (łącznie z gwarancjami dot. akredytyw). Na podstawie kolejnej uchwały KPUE w styczniu 2023 r. kwota ta została zwiększona do 1 mld zł i objęła dodatkowo produkt Polisa Bezpieczny Kontrakt (polisa indywidualna).

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) podczas obrad w dniach 25-26 stycznia 2023 r. obniżyła klasyfikację Ukrainy przesuwając ją z dotychczasowej 6 klasy do 7. Wskutek takiej decyzji stawki za ubezpieczenie należności kontrahentów z Ukrainy powinny zostać podwyższone. Jednak w celu zapewnienia ochrony ubezpieczeniowej dla współpracy polskich przedsiębiorców z rynkiem ukraińskim na dotychczasowych warunkach, w lutym 2023 r. KPUE podjął uchwałę dot. utrzymania stawek ubezpieczeniowych na niezmiennym poziomie, tj. stosowanych tak jak dla krajów kontrahentów z klasy 6.

Dzięki nowelizacji ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, KUKE wdrożyła do oferty dwie klauzule do ubezpieczenia Polisa bez Granic:

w łagodzenie zmian klimatu przygotowany został również projekt analogicznych rozwiązań gwarancyjnych jakie są już dostępne dla krajowych przedsiębiorców w postaci płatniczych gwarancji ubezpieczeniowych związanych z eksportem. Zasady udzielania rozwiązań gwarancyjnych w odróżnieniu od rozwiązań funkcjonujących w ramach działalności KUKE w zakresie gwarantowanych przez Skarb Państwa płatniczych gwarancji ubezpieczeniowych związanych z eksportem, nie zawierają warunku eksportowego i nie są ograniczone w zakresie terminu spłaty zobowiązań. Aktualnie projekt ww. nowego produktu gwarancyjnego znajduje się na etapie konsultacji w Komisji Europejskiej.

- klauzula ubezpieczenia zwrotu zaliczki (rozwiązanie skierowane jest do eksporterów, którzy w swojej działalności korzystają z komponentu importowego, umożliwia ochronę zwrotu zaliczki zapłaconej na poczet dostawy importowej z kraju o ryzyku nierynkowym),
- klauzula ubezpieczenie polskich oddziałów firm zagranicznych (rozwiązanie skierowane jest do oddziałów firm zagranicznych, które z Polski prowadzą działalność eksportową, umożliwia objęcie ubezpieczeniem należności polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych).

W maju 2023 r. KUKE wdrożyła na rynek ofertę Agro+, która była dodatkową opcją ubezpieczenia w produkcie Polisa bez Granic. Przedmiotem ubezpieczenia nowego wariantu ochrony były należności z tytułu kontraktów wyłącznie na dostawy towarów zbożowych. Agro+ oferowany był na preferencyjnych warunkach cenowych, tj. ze stawką obniżoną o 25%. Ze względu na niewielkie zainteresowanie wariant Agro+ został wycofany z oferty KUKE w listopadzie 2023 r.

Dodatkowo w produkcie Polisa bez Granic w 2023 r. trzykrotnie została zmodyfikowana Lista krajów kontrahenta w związku ze zmianą klasyfikacji krajów przez OECD.

Program reasekuracji ubezpieczeń transportowych w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie

W 2023 r. KUKE kontynuowała prace nad programem reasekuracji ryzyk transportowych. Reasekuracja ma być skierowana do zakładów ubezpieczeń, które oferują polskim przewoźnikom drogowym ubezpieczenia transportowe prowadzone na terytorium Ukrainy. Obecnie, w związku z prowadzonymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy, komercyjne zakłady ubezpieczeń wyłączają przewoźnikom ryzyka wojenne z ochrony ubezpieczeń OC i AC. Oznacza to, że transport na terytorium Ukrainy staje się niemożliwy.

Aby wprowadzić na rynek ww. rozwiązanie wymagana była w szczególności zmiana ustawy o ubezpieczeniach gwarantowanych. W 2022 i 2023 r. KUKE podjęła szereg działań z tym związanych, m.in. przeprowadziła badanie potrzeb przewoźni-

ków, konsultacje z branżowymi organizacjami oraz spotkania ze stroną ukraińską, aby wprowadzone rozwiązanie było kompleksowe i w pełni odpowiadało na potrzeby zgłoszone przez wszystkich ww. interesariuszy.

Dzięki wdrożeniu do oferty projektowanej przez KUKE reasekuracji komercyjni ubezpieczyciele będą mogli przywrócić ofertę ubezpieczeń OC/AC dla polskiej branży transportowej. Reasekuracja zdejmie z ubezpieczycieli ryzyko wojny przerzucając na KUKE odpowiedzialność za powstałe szkody transportowe w tym zakresie. Polskie firmy będą mogły wznowić działalność transportową i udrożnić komunikację towarową w obie strony.

Janusz Władyczak

Prezes Zarządu

Katarzyna Kowalska

Wiceprezes Zarządu

Warszawa, 27.03.2024 r.

